

[ÜNİTE 1]

T.C İNKILAP TARİHİ BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

NECİP DÖNER

BATIYA ERKEN AÇILAN KENT: SELANİK

* Selanik, Rumeli’de Ege denizi kıyısında yer alan ve Osmanlı-Avrupa ticaretinin önemli noktalarından biriydi. Deniz ve demiryolu ulaşımı gelişmişti. Üsküp, Belgrat, Manastır ve İstanbul’a demir yolu ile bağlıydı.

* Şehirde, çoğunluğu Türkler olmak üzere Rum, Bulgar, Ermeni, Yahudi ve Sırp lar yaşamaktaydı. Bu çok uluslu yapı, konuşulan dil, inançlar, gelenek ve görenekler ülkede çok zengin bir kültürel yapının oluşmasını sağlamıştı.

* 19. yüzyıla kadar huzur ve güven içerisinde yaşayan bu milletler, Fransız ihtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik düşüncesinden etkilenerek çatışma ortamına sürüklenmişlerdir. Bu çatışma ortamında devleti parçalanmaktan kurtarmak amacıyla Osmanlı aydınları bazı çareler aramış bunun sonucunda yeni düşünce akımları ortaya çıkmıştır. Bunlar;

- **Osmanlıcılık:** Bu fikir akımına göre Osmanlı Devleti içindeki tüm milletler bir ‘**Osmanlılık**’ duygusu ile Osmanlı milleti haline getirilmelidir. Böylece devlet içindeki değişik milletlerin ayaklanmaları önlenmiş olacaktır. Bu düşünce Balkan Savaşlarında Balkanlarda yaşayan milletlerin Osmanlı Devletinden bağımsızlıklarını ilan etmeleriyle iflas etmiştir

- **İslamcılık:** Bu akıma göre, devletin parçalanmasını engellemek için Müslüman milletler **Osmanlı halifesinin** liderliğinde tek bir çatı altında birleşmelidir. Bu düşünce I. Dünya savaşı yıllarında Arapların Osmanlı Devletine karşı isyanı ile iflas etmiştir.

- **Türkçülük:** Osmanlı Devleti içinde yaşayan Türkleri milli bir duygu ile bilinçlendirmeyi amaçlamıştır. Balkan Savaşlarından sonra Osmanlıcılık akımının zayıflaması ile Osmanlı yönetimine hâkim olan düşünce akımıdır. Türkçülüğün en ateşli savucusu Enver Paşa’dır.

- **Batıcılık:** Osmanlı Devleti’nin kurtuluşunun tek yolunun batıya ayak uydurarak çağın fikir ve ihtiyaçlarına uygun medeni bir millet ve devlet haline gelmekten geçtiğini savunan fikir akımıdır.

* Gelişmiş bir kent olan Selanik’te çocukluğunu geçiren Atatürk’ün fikri zenginliğinin ve ufkunun gelişmesinde bu şehrin olumlu katkıları olmuştur.

MUSTAFA DA ÇOCUKTU

* Mustafa, 1881 yılında Selanik’te doğmuştur. Mustafa Kemal’in doğduğu ev Selanik Belediyesi tarafından müze haline getirilmiştir.

* Ali Rıza Efendi, 1871 yılında Zübeyde Hanım’la evlendi. Bu evlilikten Mustafa Kemal’in kendisinden başka 5 kardeşi oldu; Fatma, Ahmet, Ömer, Naciye, Makbule.

* Mustafa Kemal Latife Hanım’la evlenirken zamanın alışlagelmiş ört ve adetlerinin aksine nikâh törenine beraber katılmışlardır. Kadının aile ve toplum hayatındaki yerine büyük önem veren Mustafa Kemal yurt gezilerine esiyle birlikte katılmıştır.

MUSTAFA KEMAL OKULDA

---İlkokul: Annesinin isteğiyle **(1888) Mahalle mektebine** kısa süre giden Mustafa, eğitim hayatına **(1888) Şemsi Efendi Mektebinde** devam etmiştir. Mahalle mekteplerinden farklı olarak bu okulda, yeni öğretim metotları uygulanmakta; okumayı ve yazı yazmayı kolaylaştıracak araç gereçler kullanılmaktaydı.

Babasının ölümü üzerine Mustafa Kemal (7 yaşında iken) Annesiyle birlikte dayısının çiftliğine yerleşmiştir. Bu nedenle eğitimi bir süre aksamıştır.

---Ortaokul: Selanik sokaklarında gördüğü üniformalı subaylardan etkilenen Mustafa **1893 yılında Selanik Askeri Rüştıyesi (ortaokul)** sınavlarına girdi ve sınavı kazandı. Mustafa’nın derste gösterdiği başarılarından etkilenen Matematik öğretmenini Yüzbaşı Mustafa Bey Kemal adını verdi. Mustafa Kemal’in matematiğe olan ilgisi hayatının sonraki dönemlerinde de devam etti. Yazmış olduğu "geometri" kitabı bu ilginin en güzel örneğidir.

---Lise: Mustafa Kemal, Selanik Askeri Rüştıyesini bitirdikten sonra, **1896 yılında Manastır Askeri idadisine (lise)** başladı. Mustafa Kemal derslerde gösterdiği başarıyla hem öğretmenlerinin hem de arkadaşlarının takdirini kazandı. Bu okulda sınıf arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyata ve hitabete ilgi duydu. Fransızca özel dersleri aldı. Tarih öğretmenini Kolağası Tevfik Bey’in tarih bilgisi onda tarih bilinci uyandırmıştır. İdadide başlayan bu tarih sevgisi hayatının sonuna kadar artarak devam etmiştir.

---Harp Okulu: Manastır Askeri İdadisini bitirdikten sonra 1899 yılında Harp Okulu’na girdi. 1902 ‘de Teğmen rütbesiyle mezun oldu.

---Harp Akademisi: Harp Okulundan sonra öğrenimine İstanbul Harp Akademisi, kurmay sınıfında devam etti. (1902). 1905 yılında Harp Akademisinden Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle mezun oldu.

NOT: Atatürk’ün yetiştiği dönemde Osmanlı Devleti sınırları içinde farklı özelliklerdeki okullar mevcuttu. Bir tarafta dini derslerin ağırlıkta olduğu mektep ve medreseler; diğer tarafta Batı tarzı okullar, askeri okullar ve çeşitli meslek okulları vardı. Bunun yanında azınlık okulları ile yabancı okullar da faaliyetliydi. Bu okulların her biri kendi amaçları doğrultusunda

*eğitim yapıyordu. **Bu durum Atatürk'ün yetiştiği dönemde ülkede eğitim birliği olmadığını gösterir.***

CEPHEDEN CEPHEYE MUSTAFA KEMAL

Mustafa Kemal'in askerlik hayatında gösterdiği başarılar hem kendi hem de Türk milletinin kaderini etkilemiştir. Mustafa Kemal'in iz bıraktığı bazı askeri olaylar ve cepheler şunlardır:

* **Şam'a atanması (1905):** İlk görev yeri olarak Şam'daki 5. Orduya Kurmay Yüzbaşı olarak atandı. Suriye'de bulunduğu sırada yakın arkadaşlarıyla **Vatan ve Hürriyet Derneğini** kurdu (Ekim 1906). Selanik başta olmak üzere birçok şehirde derneğin şubelerini açtı. Bu faaliyet onun liderlik özelliğini ve yöneticiliğini göstermektedir.

* **31 Mart Olayı (1909):** İstanbul'da meşrutiyet karşıtlarının çıkardığı 31 Mart Ayaklanmasını bastırmak ve düzeni sağlamak amacıyla hazırlanan **Hareket Ordusu'nda** kurmay yüzbaşı olarak Mahmut Şevket Paşa ile birlikte başarıyla görev yaptı. 31 Mart Olayı aynı zamanda Türk tarihindeki ilk ihtilal hareketidir.

* **Trablusgarp Savaşı (1911):** İtalya'nın Trablusgarp'a saldırması üzerine Osmanlı bölgeye askeri kuvvet gönderemeyince Mustafa Kemal gönüllü subay arkadaşları ile birlikte gizlice Mısır üzerinden Trablusgarp'a gitti. Mustafa Kemal, halkı örgütleyerek Derne ve Tobruk'ta İtalyanlara karşı başarılı savunma savaşları yaptı. Bu olay **Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısıdır.** Başarılarından dolayı Mustafa Kemal binbaşılığa terfi ettirildi. Balkan Savaşlarının başlamasıyla Trablusgarp'tan ayrılmak zorunda kaldı.1912 yılında İtalyanlarla **Uşi Antlaşması** yapıldı. Bu anlaşmaya göre:

- K.Afrıkadaki son toprak parçası Trablusgarp ve Bingazi İtalyanlara verildi.
- Oniki ada geçici olarak İtalyanlara bırakıldı.

Uşi Antlaşması ile Kuzey Afrika'daki son Osmanlı toprağı da elden çıkmış oldu. Mustafa Kemal'in Trablusgarp'ta yerli halkı İtalyanlara karşı direnişe geçirmesi onun teşkilatçılığı ile ilgilidir.

* **Çanakkale Savaşı (1915):** 1. Dünya Savaşında İtilaf Devletlerine karşı Çanakkale Cephesinde mücadele eden Osmanlı Devletinin en önemli komutanlarından biri Mustafa Kemal'dir. **Arıburnu, Conkbayırı, Anafartalar'da** düşmana karşı büyük başarılar elde eden Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nin bu cephedeki savaşı kazanmasında önemli rol oynadı. Mustafa Kemal, meşhur **“Ben size taarruz emretmiyorum. Ölmeyi emrediyorum.”** sözünü burada söylemiştir. Mustafa Kemal'in Çanakkale Savaşlarında kazandığı başarılar onun askeri dehasının tüm yurttan ve dünyada tanınmasını sağlamıştır.

* **Kafkasya Cephesi (1916):** M. Kemal Çanakkale'deki başarılarının ardından Ruslara karşı mücadele verilen Kafkasya cephesinde 16.Kolordu komutanı olarak görevini sürdürdü. Burada Ruslar karşısında dağınık halde olan birlikleri bir araya getirerek eksiklikleri tamamlayan Mustafa Kemal, Rusların elinden Muş ve Bitlis'i (**8 Ağustos 1916**) geri almayı başardı. Bu başarı Mustafa Kemal'in sabır ve disiplin anlayışı açıkça kendini göstermektedir.

* **Suriye Cephesi (1917):** Suriye'deki 7. ordu komutanlığına atandı. Alman komutan ile düştüğü anlaşmazlık sebebiyle istifa etmiş İstanbul'a dönmüştür.1918 yılında 7.ordunun da bağlı olduğu **Yıldırım Orduları Grubuna** komutan olarak atanmış ve Halep'in kuzeyinde oluşturduğu savunma hattı ile Arap ve İngiliz kuvvetlerini durdurmayı başarmıştır.

* **Kurtuluş Savaşı (1921-1922):** Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'nda yenilmesiyle itilaf Devletleri Türk topraklarını işgale başladılar. Bu durum karşısında Mustafa Kemal Samsun'a çıkarak Kurtuluş Savaşı'nı başlatmış ve zafere ulaştırmıştır. Atatürk, Kurtuluş Savaşı'nın her aşamasında Türk Milletine önderlik etmiş, Türk halkını düşmana karşı birleştirmiştir. Başkumandan olarak orduyu yönettiği Sakarya Meydan Savaşı ve Başkumandanlık Meydan Muharebesi'ni kazanmıştır. Ardından da Türk milletinin her alanda çağdaşlaşmasını hedef alan inkılapları gerçekleştirmiştir.

DÖRT ŞEHİR VE MUSTAFA KEMAL

Selanik, Manastır, Sofya ve İstanbul şehirleri Mustafa Kemal'in fikir hayatının oluşmasında büyük etkiye sahiptir. Bu şehirlerden **Selanik** günümüzde Yunanistan; **Manastır** Makedonya; **İstanbul** Türkiye; **Sofya** ise Bulgaristan sınırları içinde yer almaktadır.

SELANİK

* Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü, çocukluğunun geçtiği şehir olan Selanik, Osmanlı'nın önemli bir Balkan kenti idi. Ege kıyısında bulunan Selanik'te deniz ticareti oldukça gelişmişti. Nüfusu da çoktu. **Farklı milletlerin bulunduğu bu şehirde, çeşitli dillerde gazete ve dergiler yayınlanırdı.**

* Mustafa Kemal, 1907'de askeri görevle geldiği Selanik'te İttihat ve Terakki Cemiyetine katıldı. İttihat ve Terakki Cemiyetinin çalışmaları sonucunda II. Meşrutiyet ilan edildi (1908). Mustafa Kemal ordunun siyasetten ayrılması gerektiğini düşündüğünden ve İttihat ve Terakki Cemiyeti ile olan fikir

uyuşmazlıkları sebebiyle cemiyetten ayrılarak kendini tamamen askerlik mesleğine verdi.

MANASTIR

- * Konsolosluklar ve ticaret şehri Manastır, o dönemde aralarında çekişme olan çeşitli din ve milliyetten insanları barındırıyordu. Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan, kendi kiliseleri aracılığıyla bölgeye hâkim olmak istiyordu.
- * Mustafa Kemal Askeri idadide (lise) öğrenim görmek üzere geldiği Manastır'da Vatan ve hürriyet şiirleri yazan Namık Kemal'den, milliyetçilik alanında ise Ziya Gökalp'ten ve Türkçülüğü savunan Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir.
- * Mustafa Kemal'in tarih bilincinin gelişmesinde öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'in rolü büyüktür.
- * Burada bazı Fransız düşünürlerinin eserleriyle tanıştı.
- * Bu dönemde Türk kültür ve tarihi ile ilgili okuduğu eserler sayesinde Mustafa Kemal'in fikir hayatı şekillendi.
- * 1897 Türk-Yunan Savaşında savaşta başarılı olunmasına rağmen barış masasında istenilenin alınamaması M.Kemal'i derinden etkiledi.

İSTANBUL

- * İstanbul Osmanlı'nın başkentiydi ve Osmanlı'nın en gelişmiş şehriydi.
- * M. Kemal, İstanbul'da hem asker hem öğrenci olarak bulunmuştur.
- * Mustafa Kemal'in İstanbul'da bulunduğu Beyoğlu (Pera) ve Galata civarı, şehrin Batı'ya açılan yüzüydü. Avrupa elçiliklerinin yoğun olduğu bir semtti. Sosyal ve kültürel yönden hareketli bir semttir.
- * Mustafa Kemal, okul yıllarında, arkadaşlarına konferans niteliğinde konuşmalar yaparken sonraki yıllarda da İstanbul'da evinde arkadaşlarıyla toplantılar düzenlemiş, ülke sorunlarını tartışmıştır. Ayrıca o yıllarda arkadaşlarıyla gazete ve dergi hazırlamıştır.

SOFYA

- * Mustafa Kemal, Balkan Savaşları sonrasında 1913'te Sofya Askeri Ataşeliği'ne atanmıştır.
- * O günlerde Sofya'da sosyal hayat çok canlıydı. Üst düzey yetkililerin katıldığı danslı, yemekli toplantılarda Mustafa Kemal, Avrupa devletlerinin temsilcileriyle doğrudan görüşme ve fikirlerini paylaşma imkânı buldu.
- * Bulgaristan'da kalan Türklerle yakın ilişki kurdu ve Türklerin yaşadıkları yerleri ziyaret etti. Bulgaristan'da Türkçe olarak yayımlanan gazetelerle

irtibat kurarak bölgedeki Türklerin sosyal ve siyasi haklarının yükseltilmesi çalışmalarına katıldı.

* Bulgar Meclisinin toplantılarını takip etti. Mustafa Kemal, gözlemlerinin yer aldığı raporlarına kendi analizlerini de ekleyerek bunları Osmanlı Hükümeti yetkilileriyle paylaştı.

MUSTAFA KEMAL LİDERLİK YOLUNDA

Mustafa Kemal, Harp Akademisinden mezun olduktan sonra askerlik mesleğine Şam'daki göreviyle adım attı. Burada yakın arkadaşları ile gizlice Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurdu. Mustafa Kemal, Suriye'den gizlice Selanik'e geldi.

Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasından sonra Mustafa Kemal, Harbiye Nezareti emrinde çalışmak üzere İstanbul'a çağrıldı. İstanbul'da bulunduğu günlerde hiç boş durmadı. Vatanın içinde bulunduğu durumu anlatmak, vatanın kurtuluşu için çareler düşünmek amacıyla padişah, sadrazam ve bakanlarla birçok kez görüşme yaptı. Fakat bu görüşmelerden vatanın kurtarılması yönünde bir sonuç çıkmadı.

Bu durum karşısında Mustafa Kemal, Türk vatanın kurtuluşunu sağlamak ve Türk milletini örgütlemek amacıyla Anadolu'ya geçmeye karar verdi. Bir yandan da Şişli'deki evinde yakın arkadaşları Ali Fuat (Cebesoy), Rauf (Orbay) ve ismet (İnönü) beylerle sık sık toplantı yaptı. Mustafa Kemal liderliğinde yapılan bu toplantılarda ülkenin geleceği ile ilgili çeşitli kararlar alındı. Mustafa Kemal Pasa, İstanbul'daki evinde düzenlediği toplantıların benzerlerini Anadolu'ya geçtikten sonra da çeşitli şehirlerde devam ettirdi.

ATATÜRK'ÜN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ

Vatan ve millet sevgisi: Atatürk, vatanını ve milletini çok seven, vatanı ve milleti için canını feda etmekten kaçınmayan bir liderdir.

İdealist oluşu: Millî sınırlarımız içinde millî birlik duygusuyla kenetlenmiş uygar bir toplum oluşturmak, ayrıca milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı meydana getirmek Atatürk'ün en önemli idealleri arasında yer alır.

Mantıklı ve gerçekçi oluşu: Atatürk, akla ve bilime önem verirdi. Gerçeğe akıl ve bilim yoluyla ulaşılacağına inanırdı.

Sabır ve disiplin anlayışı: Atatürk, bir konuda karar alırken ve bu kararı

uygulamaya koyarken uygun zamanı bekler, zamanlamaya çok önem verirdi. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması ve inkılapların yapılması konularında da Atatürk hep uygun zamanı beklemiştir.

İleri görüşlülüğü: Atatürk, olayların gelişmesinden sonucunun ne olabileceğini kestirebilirdi.

Açık sözlülüğü: Atatürk, gerçekleri millete açıkça ifade etmekten çekinmemiştir.

Çok yönlülüğü: Atatürk, hem komutan, hem devlet adamı, hem de inkılapçı yönleri olan bir liderdir.

Öğreticilik yönü: Atatürk, eğitim ve öğretime çok önem vermiştir. Harf inkılâbı sırasında yaptığı çalışmalar onun Baş Öğretmen olarak anılmasını sağlamıştır.

Atatürk'ün sanatseverliği: Atatürk'ün çağdaş Türk sanatının gelişmesi için çabalar harcamıştır. Atatürk, sanata ve sanatçıya büyük önem vermiştir.

Yöneticiliği: Atatürk, iyi bir yönetici ve devlet adamıdır. O, her zaman toplumun çıkarlarını kendi çıkarlarının üstünde tutmuştur.

Yaratıcı düşüncesi: Atatürk, kazandığı askerî başarılarından ve inkılapların yapılması sırasındaki uygulamaları ile üstün deha olarak adlandırılmaktadır.

Önder oluşu: Atatürk, Kurtuluş Savaşı'nın her aşamasında Türk Milletine önderlik etmiş, Türk milletinin her alanda çağdaşlaşmasını hedef alan inkılapları gerçekleştirmiştir.

Kararlı ve mücadeleci oluşu: Atatürk, güçlükler karşısında yılmamış, ümitsizliğe düşmeden Kurtuluş Savaşı ve yapılan inkılapları gerçekleştirmiştir.

Planlı çalışması: Atatürk, bütün çalışmalarında planlı hareket etmiş, bunun karşılığını Kurtuluş Savaşı'nda ve ardından yaptığı inkılaplarda almıştır.

İnkılâpçılığı: Atatürk, gerçekleştirdiği inkılaplardan ve inkılaplar hakkındaki düşünceleri ile örnek bir inkılapçıdır.

Birleştirici ve bütünleştirici oluşu: Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık döneminde Türk Milletini milli birlik ve beraberlik düşüncesi etrafında bir çatı altında toplamış böylece topyekun başarıya ulaşılmasını sağlamıştır.

İnsan sevgisi: Atatürk, bütün insanları çok seven ve dünya barışına önem veren bir liderdi.

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

TEST 1

1. Atatürk “ Ben icap ettiği (gerektiği) zaman en büyük hediyem olmak üzere, Türk milletine canımı vereceğim” demiştir.

Bu söz, Atatürk’ün aşağıdaki hangi yönü ile daha çok ilgilidir?

A) Yöneticiliği B) İdealistliği C) Vatanseverliği D) İleri görüşlülüğü

2. 13 Nisan 1909 günü Meşrutiyet yönetimine karşı bir isyan çıkınca, Selanik’te Meşrutiyet’i korumak amacıyla Hareket ordusu oluşturulmuştu. Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal’in yaptığı bu ordu, İstanbul’a gelerek isyanı bastırmış ve suçlular cezalandırılmıştı. Mustafa Kemal, isyanın bastırılması ile ordunun görevini tamamladığını ve bundan sonra yapılacak işlerin sivil yöneticilere bırakılmasını istemiştir.

Mustafa Kemal bu tutumuyla, aşağıdakilerden hangisine daha çok önem verdiğini göstermektedir?

A) Askeri faaliyetlerin aksamamasına
B) Balkanlarda çıkacak isyanlara hazırlıklı olmaya
C) İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin başarılı olacağına
D) Ordunun siyasete karıştırılmamasına

3. Atatürk askerlikten edebiyata sanattan tarihe kadar pek çok alanda fikirler üretmiş ve topluma yeni hedefler göstermiştir. O büyük bir komutan, usta bir siyasetçi, inkılâpçı ve teşkilatçı bir devlet adamıydı.

Bu durum, Atatürk’ün hangi yönünü öne çıkarmaktadır?

A) Ümitsizliğe yer vermemesini B) Mantıklılığını
C) Çok cepheliliğini D) İleri görüşlülüğünü

4. Mustafa Kemal, İstanbul’da Harp Okulu ve Harp Akademisi’ndeki öğrencilik yıllarında, ülke sorunlarıyla ilgilenmeye ve çözüm yolları düşünmeye başladı. Vatan sevgisinde Namık Kemal’in, milliyetçilik konusunda da Ziya Gökalp’ın fikirlerinden önemli ölçüde etkilendi.

Paragraftaki bilgiler göz önüne alındığında Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

A) Ülke sorunlarıyla öğrenciyken ilgilenmeye başlamıştır.
B) Okumaya mutlaka zaman ayırırdı.
C) Namık Kemal ve Ziya Gökalp gibi yazarlardan etkilenmiştir.
D) Batılı aydınlardan etkilenmemiştir.

5. Atatürk bir konuşmasında Kurtuluş Savaşı için, “Biz ilhamlarımızı gökten ve gaipten değil, doğrudan doğruya hayattan almış bulunuyoruz” demiştir.

Atatürk’ün bu sözü hangi kişisel özelliğini açıklamaktadır?

A) Askeri yönünü B) Dahi yönünü C) İleri görüşlülüğünü D) Gerçekçi olma özelliğini

6. Büyük işler başarmış, yenilik ve inkılâplar gerçekleştirmiş olan Atatürk, gurura kapılmamış, başarılarından kendine pay çıkarmamıştır.

Aşağıdaki sözlerden hangisi bunu kanıtlayan bir özellik taşıyor?

A) Ya istiklal ya ölüm!
B) Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyeti’ni ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.
C) Vatanın kurtuluşu, kazanılan zaferler Türk ordusu ile büyük Türk milletinin eseridir.
D) Ne mutlu Türk’üm diyene!

7. Atatürk’ün;

“Hayat demek mücadele, çarpışma demektir. Hayatta başarı mutlaka mücadelede başarıya ulaşmakla mümkündür. Bu da manen ve madden kuvvete, kudrete dayanır bir niteliktir.”

Bu sözleri O’nun hangi özelliğini yansıtmaktadır?

A) Mantıklılığını
B) Yönetici kişiliğini
C) Demokratik kişiliğini
D) Gerçekçiliğini, ümitsizliğe yer vermediğini

8. Atatürk’ün askerlik ile hayatı ile ilgili verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

A) 1911 Trablusgarp Savaşı’nda Libya halkını İtalyanlara karşı örgütledi.
B) 1895’te Manastır Askeri İdadisi’ne girdi
C) 1905’te Kurmay yüzbaşı olarak Şam’a atandı
D) 1915 Çanakkale Savaşı’nda Mareşallik rütbesi verildi

9. Mustafa Kemal,

I. Manastır Askeri İdadisi
II. Selanik Mülkiye Rüştiyesi
III. İstanbul Harp Akademisi
IV. İstanbul Harp Okulu

Okullarından hangisini bitirerek kurmay yüzbaşı olarak askerlik mesleğine başlamıştır?

A) I B) II C) III D) IV

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR TEST 2

1. Selanik şehrinde Türklerle beraber bir çok millet yaşıyordu.Aşağıdakilerden hangisi bu durumun olumsuz sonucudur?

- A) Zengin bir kültürel yapının oluşması
- B) Hoşgörü ortamının bulunması
- C) Barış içinde yaşamaları
- D) Zamanla devlete karşı isyan etmeleri

2. Atatürkün hangi kişilik özelliği kurtuluş savaşının kazanılmasında etkili olmuştur?

- A) Yenilikçiliği
- B) Vatanseverliği
- C) İnsancılığı
- D) Kişilikli olması

3. Atatürk aşağıdaki okullardan hangisinde eğitim görmemiştir?

- A) Manastır Askeri İdadisi
- B) Selanik üniversitesi
- C) İstanbul Harp okulu
- D) Selanik Askeri Rüstiyesi

4. Selanik şehrinin özelliklerinden hangisi Osmanlıya Ekonomik açıdan avantaj sağlamıştır?

- A) Birçok milletten insanın yaşaması
- B) Kültürel açıdan zengin bir kent olması
- C) Osmanlının Avrupa ile ticaretinde önemli bir konuma sahip olması
- D) Doğal güzelliklere sahip olması

5. Fransız ihtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı Osmanlıyı hangi özelliğinden dolayı etkiledi?

- A) Heterojen bir yapıya sahip olması
- B) Hoşgörülü olması
- C) Saltanatla yönetilmesi
- D) Topraklarının geniş olması

6. Osmanlı aydınları aşağıdaki fikir akımlarından hangisini ortaya atmamıştır?

- A) Osmanlıcılık
- B) Batıcılık
- C) İslamcılık
- D) Bağımsızlık

7. Mustafa Kemal Latife hanımla evlenirken örf ve adetlerin aksine nikah törenine beraber katılmışlardır.Bu durum neyin göstergesidir?

- A) Kadın haklarına önem verdiğinin
- B) Rahatlığa düşkün olduğunun
- C) Gelenek ve göreneklere karşı olduğunun
- D) İnsancıl olduğunun

8. Mustafa Kemal'in fikir hayatını oluşmasında hangisinin etkisi yoktur?

- A) Okuduğu Askeri okullar
- B) Tefik Fikret ve Namık Kemal gibi aydınların düşünceleri
- C) Ziya Gökalp'in Türkçülük fikirleri
- D) Celal Bayar'ın düşünce sistemi

9. 1905 yılında kurmay yüzbaşı olarak orduya katılan Mustafa Kemal'in ilk görev yeri neresidir?

- A) İran
- B) Şam
- C) Manastır
- D) Sofya

10. Mustafa Kemal'e Kemal ismini kim vermiştir?

- A) Ziya Gökalp
- B) Namık Kemal
- C) Matematik öğretmeni Mustafa Bey
- D) Ali Rıza Efendi

AŞAĞIDAKİ BOŞLUKLARI DOLDURUNUZ

1. Mustafa Kemal Atatürk yılında 'te Kocakasım Mahallesi, İslahhane Caddesi'ndeki üç katlı pembe evde doğdu.
2. Babası, annesi 'dır.
3. Atatürk'ün doğduğu Selanik şehrinde Türklerle birlikte ,,,, ve gibi milletler yaşamaktaydı.
4. 19.yy kadar Osmanlı egemenliğinde huzur içinde yaşayan azınlık milletler ile ortaya çıkan düşüncesinden etkilenecek bağımsızlık hareketlerine giriştiler.
5. Osmanlı aydınları devleti içinde bulunduğu zor durumdan kurtarmak için , , , ve gibi fikir akımlarını savundular.
6. 20 yy da Osmanlının kurtuluşunun yönetimine geçmekle mümkün olacağını savunan aydınlar Osmanlılık fikrinde birleşerek padişah 'e yeniden Meşrutiyeti ilan ettirdiler
7. Zübeyde Hanım, küçük Mustafa'nın, ilâhiyle Hafız Mehmet Efendi'nin , 'ne Ali Rıza Efendi ise modern öğretimde bulunan 'nin özel okuluna gitmesini ister.
8. Mustafa Kemal, Selanik'te yazılmış ancak asker olma arzusundan vazgeçemediği için askeri oluk sınavına girip başarılı olmuş ve 'ne kaydolmuştur. adını bu okuldaki matematik öğretmeni vermiştir.
9. Selanik Askeri Rüştiyesi'ni bitiren Mustafa Kemal 'ne (lise) yazılmıştır. Ve burada ülke sorunları, ve sevgisi, milliyetçilik, bağımsızlık gibi düşünceleri gelişmiştir.
10. Askeri İdadide Tarih öğretmeni Bey'in bilgisi onda tarih bilincini uyandırmış ve idadide başlayan bu tarih sevgisi hayatının sonuna kadar artarak devam etmiştir.
11. Manastır Askeri İdadisi'nden sonra İstanbul'a gelerek 'nun piyade sınıfına girmiş ve teğmen olarak mezun olmuştur.
12. Öğrenim hayatına 'nin kurmay sınıfında devam etmiştir. Buradan olarak mezun olmuştur.

13. Atatürk yetiştiği dönemde ülkede eğitim birliği yoktu, bir yanda dini eğitim veren ler, diğer yanda batı tarzında kurulmuş ve meslek okulları vardı.
14. Kurmay Yüzbaşı Mustafa Kemal tarihinde staj yapmak üzere da bulunan ya atandı.
15. Aynı yıl merkezi Manastırda bulunan da görevlendirilmiştir.
16. II. Meşrutiyetin ilanından sonra Meşrutiyete karşı olan gurupların kışkırtmasıyla gericiler İstanbul'da olarak bilinen bir ayaklanma çıkardılar.
17. Bu ayaklanma Selanik'ten gelen Paşa komutasında hazırlanan tarafından bastırıldı.
18. Selanik'ten gelen bu orduda kurmay yüzbaşı görevini üslenmişti.
19. Mustafa Kemal'in Anadolu'daki ilk resmi görevi dır.
20. 1911 yılında sömürge arayışında olan İtalya Osmanlının Kuzey Afrika'da kalan son toprağı olan 'a saldırdı.
21. Mustafa Kemal ve bir gurup genç vatansever Osmanlı subayı gizlice için bölgeye gittiler.
22. Mustafa Kemal 24 Ekim 1912 tarihine kadar kaldığı , ve da İtalyanlara karşı başarılı savaşlar yaptı.
23. İtalya Trablusgarp'ta kesin bir başarı sağlamayınca Osmanlıyı barışa zorlamak için Ege denizindeki yı işgal etti.
24. Savaşlarının başlaması üzerine Osmanlı Devleti İtalya ile antlaşmasını imzaladı. (1912)
25. Mustafa Kemal'in Trablusgarp'a giderek yerli halk Arapları İtalyanlara karşı direnişe geçirmesi , onun kişilik özelliklerinden özelliğinin bir göstergesidir.